

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETESI ÁR HELYBEN ES VIDEKEN:
Egy óra 25— korona. Negyedévre 75— korona.
Félévre 150— korona. Egész évre 300— korona.
MEGJELENIK HETFO KIVETELEVEL MINDEN NAP

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
THAN GYULA

SZERKESZTŐSEG ES KIADÓHIVATAL:
Debrecen, Kossuth-utca 3. szám alatt, I. emelet
(a Debreceni Első Takarékpénztár épületében.)
Egy szám ára 1 korona.

A nemzeti újjáépítés

nagy munkájában, amelyre most vasmarokkal, becsületes érzéssel, nemes lelkesedéssel neki fogott a keresztény magyarság, gondos előrelátással kell le- rakni a megdönthetetlen pillé- reket, nehogy valaha még egyszer meglehessen azokat inogtatni.

A négy hónapig tartó véres szovjet uralom minden téren felborította a rendet és a bé- két, össze omlottak azok a hatalmas alkotások, amelyeket a nemzeti erő megeremtett, felborult a város és a falu jogbiztonsága, mindent meg- bomlasztott a zsvány dikta- tura hazug demagógiája. Folyt a vér, dolgozott a hóhérhad, martirhalált szenvedtek a nem- zet jobbjai. Az ekkeseredés végül fegyvert adott a meg- kintott magyar kezébe, a vö- rös haraniák ellen.

A magyar nemzet merede- ken zuhant az örület ormáról és a nyomában fakadt teljes nyomor józan felismerése után még mindig nem tudta károm- lásra vagy fogadkozó imád- ságra fakadjon-e az idők tel- jessége felé haladó nemzet.

Az első forradalmi házard szenvedélyek kormányozták, a világháboru veszedelmét a demagógia önzön kizsaratla, a destrukció defetizmusával el- lenségeink segítségére sietett és az ebből fakadt züllött fel- fordulást Kun Bélák rabló- bandája megvásárolta a maguk förtelmes cirkusza javára.

Az újraépítés munkája a romokból kezdődött meg. A levont tanulságok irányítják. Ki kell irtanunk a közéletből a felelőtlen és a nemzetietlen de- magógiát, szólamos tudatlan- ságot, a magyarság érvénye- sülését elnyomó tolakodást, a sok mindenféle eszközzel dol- gozó destrukciót. Különösen óvakodnunk kell ezektől a mérgektől, mikor a nemzeti reorganizáció útján haladunk.

Nem szenvedtünk hiába, ha ezek az igazságok helyet ta- lnak minden magyar szivben. Ha az újraépítés munkájában átjuk, hogy az új idők, a

boldogabb jövő belső rendjé- nek biztosítására, az ország külső védelmére csak egy erős, fegyelmezeit hadsereg hivatott.

A bolsevizmustól, a forra- dalmi borzalmaktól csak más- fél év választ el bennünket, de a régi, Magyarországtól se örökkévalóság, ha a nemzet

testéből, véréből acélos izmok- kal áll ez az erős hadsereg. Az újraépítés hatalmas pillére ez, a többé felborithatlan jog- rend öre, a nemzet ereje, lelke, büszkesége és reménye. Ezzel élünk, nélküle elve- szünk.

Gróf Teleki Pál franciabarát politikája.

Franciaország szakít a csehekkel.

Nyiregyháza, szeptember 20. Dvorcsák Győző Nyiregyháza nemzetgyűlési képviselője most érkezett haza külföldi útjáról és a következő nyilatkozatot tette tapasztalatairól:

— Teleki Pál gróf minisz- terelnök franciabarát politikájá- nak kedvező következményei szemmel láthatóan érezhetők Európa közhangulatában. Fran- ciaország szakít a radikális Csehországgal és inkább Len-

gyelországgal keres összeköt- tetést. Ebbe belekapcsolódik aztán Magyarország is. Páris- ban rokonszenvvel és bizalom- mal nézik Magyarországot, mint Európa keletén a legszí- lárdabban álló keresztény álla- mot. Magyarország külpolitikai kilátásai sohasem voltak ked- vezőbbek, mint most, amikor éppen Franciaország irányításá- ban egy hatalmas konzervatív blokk van alakulóban.

A lengyelek újabb nagy sikerei. Kiszorítják a vöröseket Galiciából.

Varsó, szept. 20. Lengyel hatctéri jelentés: Az ellenség további üldözése során meg- szállították a Zbruc alsófolyá- sát, valamint Huszlaty, Krem- bova, Olagov, Ternopol és Bródy városokat. Kemény küz- delem után elfoglaltuk Dub-

nót, Rovnó irányában Klevan- ból kivertük a bolsevikieket. A front többi részén reánk nézve kedvező helyi harcok. A Njemen mentén és a Scara partján nagy ellenséges erők t vontak össze.

Az ébredő magyarok monstre gyűlése

Budapest, szept. 20. Vasár- nap délelőtti nyitotta meg az ébredő magyarok monstre gyű- lését Szmrecsányi György. — Megnyitó beszédében említette, hogy a kormány részéről nagy- foku bizalmatlanság nyilvánult meg velük szemben. A hata- lom tényezői között azonban mégis vannak, akiknek támo- gatásában részesülnek az éb- redő magyarok.

A sajtóról szólva, kijelen- tette, hogy a sajtó szabadsá- got, de nem tűrnek más la-

pot, csak amelyik a kereszt- tény és nemzeti célokat szol- gálja. Követelik az újságíró kamarát.

A defenzívából most már átépnek az offenzívába. — Egyéni akciót azonban nem tűrnek. Aki ellentünk dolgozik, azt lehangerejük! — mon- dta végül,

Kimondta a naggyűlés, hogy a 25 pontból álló „Mit követel a magyar nemzet” fel- iratu határozatukat kedden ad- ják át a kormánynak.

VERPELETI KISASSZONYOK nagy sikerű egy felvonásos vígjáték. — Két ko- onáért kapható a kiadóhivatalban.

A numerus clauzus vitája.

A nemzetsgyűlés.

Budapest, szept. 20.

Rakovszky István elnök fél 11 órakor nyitotta meg a nemzet- gyűlés ülést. Folytatták az egye- temi beira közásokról szóló tör- vényjavaslat tárgyalását. Rupper- Reiszó a javaslat ellen beszélt. Védelmezni igyekezett a liberális- must. Nem fogadta el a javaslatot, amelyet kulturáellenesnek tart.

Dánr Béla szölt azután a ja- vaslathoz. Beszédében emondta, hogy Lengyelországban naponta ezer zsidó kér utievet. Ha mi a numerus clauzussal elérjük ugyanazt, akkor egy-két éven belül megszabadul Magyarország is a zsidóktól. Franciaország 50 millió lakosa közt 85 ezer zsidó van. Magyarország 8 millió lako- sából 1 millió zsidó. Ha azt az arányt akarjuk elérni, ami Francia- országban tenné, akkor legfeljebb 15 ezer zsidó élhet Magyarország területén.

A javaslatot elfogadja. Ezután Sándor Pál beszélt, ki- jelentvén, hogy az ő munkája a nemzetgyűlésen a zsidók elleni vádakát megcáfolni. Nem fogadja el a javaslatot.

Az ülés 3 órakor véget ért.

A kormányzó jobban van.

Budapest, szept. 20. A kor- mányzó egészségi állapotában javulás állott be. A láz csök- kent. A hűlés muló termé- sze ü volt. Remélhető, hogy rövid időn belül teljesen helyre áll a kormányzó egészsége.

A Horvátországi felkelés.

Bécs, szept. 20. A bécsi lapok azt írják, hogy a horvát paraszti- ság fegyveres felkelése négy kerületre terjed ki és a szerb hatóságok és rendőrség ellen irányul. A kormány katonai erővel akarja elnyomni.

Laibach, szept. 20. A vasuta- sok általános sztrajkot prokla- máltak.

Knotty Kovácsné
Kossuth-utca 45.
szabászáli és varró iskolájában
a beiratkozás délelőtt
9—12-ig, délután 3-tól
6-ig eszközöltetnek.

Fekete kenyér

Panaszkodnak, hogy rossz a kenyérliszt. Kukoricakörből is beleörölnék a lisztbe

A városi tanács hétfői ülésén Zöld József íb. tanácsnok, a köz-
élelmészeti ügyosztály vezetője, egy
darab fekete színű, savanyu szagu,
tapadós anyagot tett le a tanács
asztalára. Ezt a bizonytalan va-
lamit kenyérnek nevezik. Ilyen
kenyér készült abból a lisztből,
amelyet a malmok adnak. Ilyen
lisztet kapott a közalkalmazottak
fogyasztási szövetkezete és pa-
naszkodnak.

Dr. Magoss György főügyész;
A kiknek olyan kenyéret kell en-
niük, van is okuk panaszkodni!

Csóka Sámuel főjegyző: Ez
meg hagyján. Ennél rosszabb
is van!

Zöld József: Meg kell vizsgál-
tatnunk az állami vegyértsszel,
alapítsa meg, micsoda anyagok
ezek, mert ez nem gabonaliszt.
Érezni benne ugyan kukoricalisz-
tet is. A malmok, a kiörlési arány
pontos betartásának ellenőrzésére
a gabonagyűjtés országos kor-
mánybiztosságának kirendeltsége
illetékes. A vegyvizsgálat ered-
ményét bejelentjük a kirendelt-
ségnek.

Dr. Magoss György: Ha ilyen
kenyéret adnak az embereknek,
akkor itt a gyermekek el fognak
pusztulni mind!

Zöld József: A minap tartott
értekezleten, amelyen a köz-
élelmészeti miniszter is itt volt, meg-
mondták, hogy nemsokára 40
százalékban kukoricaliszttel ke-
vert kenyérlisztet fognak adni,
mert a buza és rozs oly kevés,
hogy ha nem kevernék kukorica-
lisztel a kenyérlisztet, akkor a
buza és a rozsliszt márciusra
teljesen elfogy és csak tengeri-
lisztet adhatnának. Ezért vette
zár alá a kormány a kukorica-
termést is.

Dr. Magoss György: En sze-
rintem valahol nagy panamáknak
kell történni, hogy ilyen, táplál-
kozásra alkalmatlan őrlményt
adnak kenyérszítésre. A kiörlési
arány meg van állapítva és ha
ezt betartják, nem kerülhetne
ilyen liszt a közönséghez.

Zöld József: Hogy honnan
származik ilyen liszt, azt akkor
lehet megállapítani, mikor a mal-
mokról átveszik. Van ebben még
van napraforgómagnak a héja is!

Csóka Sámuel: És az ilyenliszt
kell megenniük az embereknek
délga pénzért!

Zöld József: A minap tartott
ankétán is elhangzott a panasz,
hogy rossz a liszt. Komisz. Ott
mondták azt is, hogy még kuko-
ricaköröt és napraforgómagnak a
héját is megialították a lisztbe be-
leörölve. A miniszter azt mondta,
hogy föl kell jelenteni azt a mal-
mot, amelyik ilyen lisztet ad ki
s majd eljárnak ellene, úgy, hogy
arról koldul az a malom.

Mindenestre jó, hogy a város
vezetői elé került ez a dolog.
Csak aztán abba ne maradjon a
nagy felbuzdulás, hanem koppint-
sanak is a körmére azoknak a
lisztkeverőknek, a kik ugyanazt
érdemlik, amit a méregkeverők,
mert az embernek a mindennapi
kenyerét keverik az egészségre
ártalmas keverékké!

Harmincnégy szükséglakás a Salétromlaktanyából.

Rostás István városi rendőrfő-
kapitány a hajléktalanok elhelyezése
célfából szükséglakások létesítését
sürgette a városi hatóságnál. E
céllra a Salétromlaktanya épületét
találták alkalmasnak. Elkészítették
a tervet s költségvetést. A terv
hat részre osztja a Salétromlak-
tanya épületét. Az I., II., III. és
IV. számú épület átalakítása
223.000 koronába kerülne. Csak
házfalakat és ajtókat kell építeni.
Az V. számú épület átalakítása
539.000 koronába, a VI. sz. épület
átalakítása 759.000 koronába ke-
rülne.

Olyan horribilis összegű költség
jönne így ki, hogy csak az I. II.
III. IV. sz. épületek átalakításáról
lehet szó. Ezekben összesen tizen-
nyolc egy szobából és konyhából
álló lakás alakítható. Azonban azok
a szobák oly nagyok, 5-6 méte-
resek, hogy konyha nélkül is ele-
gendő szükségnek és így
ilyen egy szobából álló lakás lesz
harmincnégy. Ha az anyagot a
város adja, még olcsóbb lesz az
átalakítás.

A tanács elvileg hozzájárult az
átalakításhoz, amelyet a fentemlített
költségvetés keretében a katonai
építési osztály végeztetne el.

Huszonnégy iparengedély.

Városi illetékek kiszabása.

A városi tanács az iparhatóság által
újabb kiadott iparengedélyek után a
következő városi illetékeket szabta ki:
Tóth József sertéskereskedés 2000 kor.,
Simon György bank- és árubizomány
1000 kor., Werner Sándor és társai divat
és piperecikkek 2000 kor., Frenkel Jenő
bor és égetett italok 4000 kor., Hercz
Dezso sertéskereskedés és hizlak 4000
kor., id. Weichinger Károly kávéspár
2000 kor., Galambos Dezsőné csemege-
kereskedés 500 kor., Klein Béla nyersbőr,
gyapjú-, toll- és szőrkereskedés 3000 kor.,
Hevesi Gyuláné szén-, mész-, cemen-
malomberendezési cikkek 2000 korona,
Markovics Ignác bank- és árubizomány
2500 kor., Hermann Dezső és társa mű-
szaki-, tüzelési és építési anyagok ke-
reskedése 4000 kor., Székely István ser-
teskereskedés 2000 kor., özv. Kató Im-
réné szatóc 3000 kor., Debrecen és Vi-
déké Mezőgazdák Szövetkezete hite-
melvelek lebonyolítása 2000 kor., Koros
Sándor nyerstermény-, élelmiszer és
zöldéskereskedés 2000 kor., Kalmár Imre
cipész 800 kor., Karacs Béla szatóc 100
kor., Rónai János bádogos 800 korona,
Nagy Károly kovács 300 kor., Fazekas Imre
műszerész és elektrotechnikus 200 kor.,
Balogh János föld-, ház és állattartó
adástételének közvetítése 1000 kor., P.
Nagy Lajos csizmadia 2000 korona,
Lovász Árpád építési anyagok, szerszámok
és tüftákereskedés 2000 kor., Gara Károly
illatszer és piperecikkek 2000 korona.

A közalkalmazottak ingyen burgonyája.

Budapest, szept. 20. A köz-
élelmészeti miniszter utasította
a burgonyaközvetítő hivatalt,
hogy a nyírségi zárt burgonya-
készletből lássa el teljesen dij-
talanul a köztisztviselőket. A
miniszter intézkedésére a bur-
gonyaközvetítő hivatal 750 va-
gon burgonyát szállít Buda-
pestre, ahol azt ingyen bo-
csálják a közalkalmazottak ren-
delkezésére, csak a kezelési
költségért kell fizetniük kilón-
ként 50 fillért.

Vizsgálat a Homokkereti Olvasó Egylet ellen.

**Szabad-e eladni
Gábor Andor műveit?**

As Szabad Magyarok Egyesületének
debreceni csoportja fellejtést tett a
Homokkereti Olvasó Egylet ellen s em-
nek alapján Csóka Sámuel polgérmen-
terhelyettes, főjegyző elrendelte a viz-
sgálatot az Egylet ellen.

A vizsgálatot elrendelő indoklás
szerint a Homokkereti Olvasó Egylet
az általa hirdett vallásértelmezés és ha-
zasias ott Gábor Andor által írt művek
eladásával, tehát olyan író munkái
utján kívánta szolgálni, amely író egy
politikai szereplésére nézve a hazafiat-
lan destruktív és nemethiből irányult
baross volt, amely irányult az ország-
got mai szerencsétlen helyzetébe juttatta.
Mindezek alapján a nemzeti és keres-
mény érdekek szempontjából és főleg
azért, mivel a Homokkeretben lakó nagy-
számú munkásság körében ily hazafiat-
lan író műveinek eladása csak a ha-
zasias és a nemzeti érdekek megfontolása
szolgálnak, azért az egyesültek feletti
ellenőrzési jogommal kellett élnem és
vizsgálatot kellett elrendelni, annak
megállapítására: fennforgott-e jelen eset-
ben az egyesület részéről a cölzatos
destruktívizmus, másrészt a másorre-
vett darabok oly természetűek voltak-e,
amelyek írójuk politikai szerepével
összhangzásban állanak?

Amerikai lelkész a Nagytemplomban.

*A tengerentúli magyarok
üdvözlete.*

Vasárnap délelőtt a zsufoldásig
megtelt Nagytemplomban tartott
prédikációt Nagy Ferenc amerikai
lelkész, a debreceni ősi kollegium
egykori diákja. Nagy Ferenc pár
évvel ezelőt ment ki Amerikába,
ahol is a rochingi református
egyház élére került. A fiatal, ékes
szavú magyar papot hívei rend-
kívül szeretik nemcsak a saját,
hanem a többi egyházaknál is. Most
szabadságra jött haza Debrecenbe
s megragadta az alkalmat, hogy a
nagytemplomban a tenger túlsó
parján lakó magyar testvérek
üdvözlét tolmácsolja az itthoniak-
nak.

Nagy Ferenc prédikációjának
meghallgatására a város társadalmi
és kulturális életének minden szá-
mo'tevő tagja megjelent.

A vasárnapi istentisztelet a ven-
dégpap gyönyörű imája vezette
be, amely megható jóhász volt a
magyarok Istenéhez, hogy segítsen
meg ezt a nehéz sorsban élő nem-
zetet.

A közének után Nagy Ferenc
mely gondolatokat rejtő beszédét
tartott. Az amerikai magyarok
szeretettel és üdvözlétet adta át a
debreceni reformátusoknak. Majd
elmondta, hogy az amerikai ma-
gyarok úgy jönnek haza, mint a
gyermek az édes anyjához. Dobog
a szíve, mikor az ország határához
ér. Aztán úgy érzi magát, mintha
az anyja meghalt volna s csak a
sírhöz jöhetett el.

Akik az ocean túlsó parján élnek,
mind megmaradtak jó magyarok-
nak. Az amerikai élet tanította
meg őket a szeretet és a haza-
fiasságra, keresztény összetartásra.
A kint született gyermekekbe is ezt
az érzésvilágot apólja minden ma-
gyar ember.

Beszédét az al fejezte be, hogy
bizunk a szűk és jobb jövőben,
amely ismét fel fog emelni a pordól.

Az egész világ

sajtója foglalkozik Proászka
Ottokár székesfehérvári püspök
beszédével, amit a nemzet-
gyűlésen a magyar faj meg-
erősítése érdekében mondott.
A lánglelkű, aranyzavú püs-
pök, akinek kálváriát kellett
járni magyarságáért, most az
egesztelődés, a szeretet hang-
ján, de a megdönthetetlen
igazságok erejével mutatott rá
mi hozott a magyarságra ve-
szedelmet és mi mentheti meg.

A numerus clausus adta meg
a módot és a kalmat, hogy az
ország legzseniálisabb, izzig-
vérig magyar püspöke, aki
reszket a magyarság jövő bol-
dogságáért, rámutathasson,
hogy a numerus claususra szük-
ség van, mert a zsidóság a
magyar vérkeringésben erős
hullám lett és közülök csak
igen kevés olvadt be teljesen
a magyarságba. Abban van
a hiba, hogy a zsidóság nem-
csak integráló rész lett, hanem
tulsúlyba került. Ebben áll a
mi egész nemzeti problémánk
s ha ez ellen védekezünk, ez
nem antiszemitizmus, ez faji
önvédelem.

Kifejezetten hangsúlyozta,
hogy védeni akarja a magyart,
a magyar középosztályt, a
magyar kulturát, a magyar
faji géniuszt. Semmi egyebet
nem akarunk. És ha ez a vé-
dekezés, amelyre égető szük-
ség van, a liberalizmus ellen
van, hát szakítunk vele.

Proászka Ottokár arra is,
rámutatott, hogy Magyaror-
szágon éppen ezért csak bi-
zonyos százaléku zsidóság kell
és a magyar állam világtörté-
nelmi bünt követett el, mikor
éppen a liberalizmus cégére
alatt megengedte a nagy be-
özönlést. Ez a liberalizmus
büvös behatása alatt nagy
megtévelyedés és bűn volt.
Ha a zsidó szellem és hatalom
a magyar nemzetet veszélyez-
teti, vagy a magyar nemzet
génuszát valamiképen letöri,
vagy meghamisítja, áll elébe.

A hatalmas beszéd, amit a
nemzet jövőjéért aggódó ifju-
ságról, az érvényesülés utjáról
leszorított, elszegényedett, le-
rongyolódott, maradék javai-
ból is kifosztott középosztály-
ról és ennek kapcsán a zsidó
ságról elmondott, liszta képet
adott a világnak, hogy itthon
a magyar földön miért indult
meg keresztény nemzeti alapon
az újraépítés és ezzel hatalmas
gálat velett annak az akna-
munkának, amelyet külföldön
a Magyarország elleni hamis
hírekkel és gyalázatos rágal-
makkal szökevények elkövettek.
Tiszta képet tart a világ
elő, hogy meglássa és meg-

lása és megértse mindenki, hogy ebben az országban nem lehet tovább osztályok, vagy fajok érdekeit többre tartani a megszenvedett magyar nemzet boldogságánál. A magyar jövő biztosításánál első a keresztény magyarság.

Ezt most már mégjobban megérti az ország, megérti a külföld, de vajon megérti-e végre a zsidóság is?

Városházáról.

A főkerécsz hivatali esküje. Pohl Károly, az új városi főkerécsz a hétfői tanácsülésen tette le a hivatali esküt.

Ehelt városi tisztviselők. Máté Miklós, nyugalmazott városi pénztáros, volt bizottsági tag szombaton meghalt. Temetése hétfőn délután 5 órakor ment végbe. — A városi tanács hétfői ülésén Csúka Sámuel polgármesterhelyettes főjegyző bejelentette, hogy Szabó Sándor helyettes írtató vasárnap hirtelen meghalt. A szorgalmas tisztviselőnek a h. c. t. n. szerzett szívбай okozta halálát.

Szeptember végén közgyűlés lesz. A városi főldök hasznosításának felelőse szeptember hó folyamán közgyűlést kell tartani, mert a b. remelés fránti területeket szeptember végéig be kell nyújtani a bírósághoz. A gazdasági bizottság dr. Tóth Zoltán íb. tanácsnok elnökségével vasárnap délelőtt tartott ülést a vető tárgyalás alá a béremelésre. E y hald tőle bérét a bizottság 300-300 koronára javasolja felemelni. A közalkalmazottak, a közhasznú munkásoknak egyesületének kezében levő földök bére 100 százalékos felemelést javasolja.

Közalkalmazottak Beszerzési Csoportjának közleményei.

A festőleli megbízott urakat és az intéző bizottság tagjait, kiket a festőlelek hozzánt bejelentettek, felhívjuk hogy 1. évi szeptember 21-én kedden délután fél 5 órakor a tisztviselő elnökségében (Urbanus) cukor, zsír stb. osztása ügyében való megbeszélésre megjelenni sziveskedjenek.

Üjdonságok.

Az egyesült keresztény nemzetközi magyarság versenyéje kiánt a közönség körében nagy érdeklődés mutatkozik. Bakoss Tibor festőművész által a liga céjaira ajándékozott festmény, melynek értéke 10,000 K, a hangverseny szünetében fog kisorsolhatni. A hangversenyjegyek, valamint a sorsjegyek — melyeknek ára 10 korona — Csáthy könyvkereskedésében kaphatók.

Priccsnyereg felszereléseknek a magyar nemzeti hadsereg részére való felajánlása. A nemzeti hadseregnek nagyobb számú priccsnyereg van szüksége, ezért kihívjuk mindazokat, akik ilyen nyereg-felszereléssel rendelkeznek, hogy az alábbi árterítés mellett ajánlják fel a nemzeti hadseregnek. Az átvételi hely Budapest, Ferencz József-lovassági laktanya X. Kerepesi-ut. Az átvételi bizottság minden kedden és pénteken délelőtt 10-12 óra között működik. Kimutatás egy teljes készlet priccsnyereg alkotó részéről és az azok után járó kifizetendő térítési összegéről: Egy drb. nyereg 4000-

5000 korona, egy drb. alsó heveder 200 korona, egy drb. izasztó 200 korona, 2 drb. kengyeliszij 150 korona, 2 drb. kengyelvas (csak civil) 30 korona, egy drb. csikókantárszár, szabályszerű orrlékkal (lehetőleg bevarrt) 400 K. Nem teljes készleteket is megvásárolnak. Ezeket a felszereléseket kivül még a következőkre van szükség, az alább felsorolt árakon: egy drb. teljes civil-kantár (lehetőleg bevarrt) 1000-2000 korona, egy drb. mairringgal 600 korona, egy drb. vadász szütyelő 600 K.

Eljegyzés. Karácsony György hussártszthelyettes és Papp Bózsike jegyesek. (Mindenkülön értesítés helyett.)

Katonazenekar hangversenye a Hundáriában. Szerdán este 8 órai kezdettel a vonós zenekar nagy klasszikus műsorról hangversenyt tart a Hungaria kávéházban. A jóvádelem a zenealapra fordítatik.

Az erdőőr szerencsétlensége. A debreceni közkórházba be szállították tegnap Simonyi Pál vámospércs erdőőrt, akit szerencsétlenség ért. Simonyi a nagyváradi káptalan erdejében teljesített szolgálatot. Mikor a bokrok között haladt, egy fagyókérből megboltlott. E közben elült a fegyvere s a golyó a jobb karjásztérre csúszott. Súlyos sebt az orvosok megoperálták.

Köröznek egy elmebetegét. A debreceni rendőrséget táviratban kereste meg a nagykálói állami tébolyda igazgatója, hogy egy Horváth János nevű közvesztélyes ürült megszökött az intézetből és Debrecen felé vette útját. Eltölgására meglettek az intézkedéseket.

Betörők a rendőr házában. Vasárnap virradó éjszaka Hudák József rendőr a Hatvan utcai kertben levő házában észrevette, hogy betörők járnak az udvarán. A rendőr kitekintett az ablakon és két alakot vett észre. Szolgálati revolveréből két riasztó lövest adott le, mire a betörők elmenekültek. Hudák ekkor felöltözött és keresésükre indult, de a tetteseket nem találta. Feljelentési teit ellennük s most keresi a rendőrség.

Szűrei mulatság lesz e hó 26-án, vasárnap a Ryoabai ének-számval, szépségversennyel, jurtáviróval stb. egybeköve.

Közönetnyilvánítás. Mindazon rokonoknak, jóbarátoknak és ismerősöknek, kik legdrágább kincsünk, sokat szenvedett, áldott jó lelkű, feledhetetlen kedves férjem és drága jó apánk végisztelességén megjelentek, mindenünket veünk utolsó földi útjára elkísérték és ezáltal a pótolhatatlan veszteségünk által súlyosan megróbbalt szívünk mérhetetlen fájdalmát enyhítették, ezután mondunk háas köszönetet. Örv. Tóth Jánosné és gyermekei.

Köhler, Bayer, Tódy, Bertini, Chovan, Bartók, Bach Szendy, Bach Bartók, Czerny, Szendy es mas zongora-iskola kapható Anally könyvesboltjában, Szentanna és Varga utca sarok.

Vízvezeték szakszerűen készítés javit, Máthéi János szerelő mester, Darabos-u. 54. Fürdőberendezés raktáron.

Olcso cipőt kapnak a tisztviselők. A pénzügyminiszterrel történi megállapodás szerint minden köztisztviselő kedvezményes áru cipőt fog kapni. A kik legalább négy tagu családdal bírnak, két pár cipőt, a többiek egy párt. Az ára később lesz megállapítva. Mérték szerinti megrendelési cípkre csakis Budapestre esz-özölhető.

Welszmann Jakab okl. mérnök jogosított földmérés magánmérnök irodája Piac-utca 64. szám alatt.

A legrosszabb nyakkendőit ujjalakitják „Kolosné nyakkendő ttrmében”, Rákóczi u. 23.

Egy télen át sok pénzt takaríthat meg, ha a „LUCIFER” takarékbenzingyertyával világít. Kizárólag a „Hangya” üzletében kapható. (Rozsa-utca 2)

Szülők figyelmébe. Zongorázni tanítók az országos zeneművészeti főiskola (akadémia) tanterve szerint. A tövendékek kiképzést nyernek az elemi oktatástól a legmagasabb fokig. Tetszés szerint csoport vagy magánórákra osztíha ók be. Beiratás naponta d. u. 3-5-ig. Bővebb felvilágosítás kapható Baththyánu u. 3. sz. alatt Szathmáry Erzsike zenei tanárnőnél.

Kocsifényezés, tapetirozást, kocsijavítást gyorsan és pontosan készítek. Új kocsik állandóan raktáron. Neuá der, kocsigyártó, Er-sébet u. 28.

Színház.

A Csokonai színház igazgatósága figyelmébe ajánja a bérlelőknek, hogy törzkönyvezett bérleteiket szeptember 25-ig annyal is inkább váltsák ki, mert különben jogukat elvesztik és helyüket az ujonnan jelentkezők kapják meg. A bérletes előadások szeptember 27-én megkezdődnek.

Szerdán este a Millió c. bohózat kerül színpadra, amelyre Kardoss Gza igazgató a tisztviselőknék kedvezményes jegyeket ad.

A Cigány grófné premijéje. A színházi iroda jelenté: Csüörtökön este lesz a Cigány grófné-nak a szezonláger operettjének a bemutatója. A csudaszép zenéje, páratlanu mulatságos operettének a látványosság számában menő kiállításán kívül szenzációja lesz egy pompás balet szám, amelyet még nem láttak a debreceni színpadon. A Cigány grófné premijére jegyek már előre várthatók.

Baha Lujza vátoza Debrecen üdvözlé ere. Debrecen város tanácsa, — mint a Debreceni Újság megírta — üdvözlő levelet intézett Blaha Lujzához születésnapja alkalmából. A nagy művszónő, akit a nemzet császáryának neveznek, hávértó leveleiben köszönte meg az üdvözlést.

Budapest, 1920. szept. 15. Debreczen szab. kir. város t. Tanácsának, Debreczen.

Nagy örömet szerzett nekem megleghangu üdvözlésük, amelyben jóleső bizonyítékát látom annak, hogy ugyanolyan szeretettel emlékeznek ott rám, mint aminővel én őrzöm azokat a felejthetetlen emlékeket, amelyek Debreczen szabad kir. várossal összefűznek.

Fogadják kérem a megfizetéséit háas köszönetemet.

Öszinte tisztelettel: Béró Splényiné Blaha Lujza.

A magyarságot sértegető színeszónő. Szegedről jelentik: Az államrendőrség letartóztatta és átadta az ügyészségnek Deák Fió a színésznőt, aki állítólag egy nagyobb társaságban sértően nyilatkozott a magyarságról, a magyar nemzeti hadseregről.

Táviratok.

Gróf Bethlen István programbeszéde.

Hódmezővásárhely, szept. 20. Hódmezővásárhely I. kerületének képviselője vasárnap tartotta meg programbeszédét, amelyben többek közt azt mondta, hogy a kormánynak az ipari munkássággal szemben is a megbocsátás útjára kell lépnie.

Amíg a külpolitika orientációja világosabban nem áll előtűnk és a belső konszolidáció előre nem haladt, a királykérdés megoldásához sem nyulhatunk hozzá. Annyi bizonyos, hogy Magyarországot nem lehet felhasználni arra, hogy a régi osztrák-magyar monarchiát állítsa vissza — mondotta Bethlen István gróf.

A lengyel-orosz békekonferencia.

Riga, szept. 20. A lengyel és az orosz békedelegáció elnökei megnyitó értekezletet tartottak. A békekonferencia kedden tartja első ülését.

Az osztrákok tüntetése a békeszerződés ellen

Bécs, szept. 20. Tegnap Bécsben tüntetés volt a Saint-Germaini békeszerződés ellen. Tűlakozó iratot fogalmaztak.

A francia elnökválasztás.

Páris, szept. 20. Szeptember 23-án választják meg a köztársaság új elnökét.

Tájékoztató.

Mindenknek, akik a Debreceni Újság rószáro közleményekorolnak, felkérjük, hogy közleményeket mindenkor legkésőbb délután két óráig sziveskedjenek a szerkesztőségbe beküldeni, mert csupán azon közlemények jöhettek a legközelebbi számban, amik délután két óráig megkapták a szerkesztőség.

Tuskófát maximum 1000 szál...
 Nemes gyümölcsfákat
 (különösen nagymennyiségben körte, szilva, őszibarack és dió) akácfát, díszfákat és mindennemű cserjéket elsőrendű minőségben szállít.

UNGVÁRY LÁSZLÓ
 r.-i. falkolajja CZEGLÉD.
 Helyiképviselettel megbízva: Onosay István nyugalmazott műv. főhírdész, Nap-utca 9. Rendelések felvételnek reggel 8-9-ig. Naphözbe Sárközy Sándor fűszerkereskedő, Hatvan-utca.

Mustot vesznek
 minden tételben azonnal szállításra, hordót rendelkezésre bocsájtok. — Ajánlatokat kérek

Kacsatok Mihály címére
 Debrecen, Frohner szálloda.

Férfi és női szövetség
 ujdonságok érkeztek
 Koros Sándor üzletében.
 Saját érdekben teszi. Ha mielőtt vásárlásait eszközöl, megtekintni raktárámat Plac-u. 69 szám alatt, hol a legújabb férfi és női angol szöveteket, ugyancsak mindenféle bőrtárgyat és szabó kellékeket legolcsóbb árban készíttet.

APRÓ HIRDETMÉNYEK.

Apró hirdetések egyszeri belkötésűek tíz szög tíz koronába kerül. Minden további szög egy korona. Vasárnapi és ünnepi számok részére feladott apró hirdetés díja tíz szög tizenöt korona.

Levelőzés

Középkoru
 nő jobb iparos ösmerettségét óhajtja házasság céljából, levelet „Megtalál-tam” a kiadóba. 850

Ajánlat.

László András
 ácsmeister mindennemű ács munkát elvállal, lakás Csillag-u. 24. 868

Szoptatós dada
 gyermekeivel jobb házhoz elmenne, cím a kiadóban. 874

Özvegy
 asszony gazdasszonyoknak vagy önálló főzőnőnek ajánlkozik, cím a kiadóban. 869

Haszonbérbeadó
 Nagycserén 15 hold szántó föld, Porcsin Ambrus ügynősközi irodája Csapó 41. szám. 865

Mosást
 vasalást elfogadok, házhoz is elmegyek, Burgondia 20. 867

Paplanvarrodában
 kész paplanok kaphatók, rendelhető, alakított, frissítők, javítók, ócska váltást veszek, Kossuth 11. 871

Kiadó
 tanyával földet Ujtőföldön, Ondódon, Rákóczi 19. hátul, negyedik ajtó. 876

Geróby
 telepen levő házamat elcserélném olyan házal, amelynek kerje is van, cím Kontsek-u. 4. szám. 895

Mindenféle
 kalapokat javítani elvállalok Beliczay kalapos, Plac 38., udvarban hátul. 897

Kiadó
 160 mmászs tengerigöré Károly Ferenc József-ut 52. 893

A szobozzsal
 utfielen két kis hold föld kiadó, Kandia 11. értekezhetni. 844

Ápolónő
 6 évi gyakorlattal jó bizonyítványal privát ápolást elfogad, vidékre is elmegy, Homok-utca 11. 852

Hálószobák
 leányzószobák, konyhabutorok, olcsó festett hálószobák, székel állandóan raktáron. Plac-utca 44., Varga butorüzlet. 3639

Bármilyen
 kárpitos munkát legújabb nyosabbban vállalok, kívánatra vidékre is kimegyek, Erdős Sándor, Arany János 28. 570

Ötözer
 dollárért (koronában fizet-het) párszáz holdas bito-kom két évi termését és állataim megvehet. Bő-vebbet Tiszapalot, cukor-üzlet. 852

Házi koszt
 elsőrendű kosztot kihor-dásra adok jutányosan, Hatvan-utca 5. 903

Fodrászüzlet
 azonnal átadó vagy teljes berendezés, cím a kiadó-ban. 907

Kereslet.

Aranyat-üzlet
 brilliánsat, zálogcédulákat vesz, meghívásra házhoz is elmegy Steiner Mihály, Hatvan-utca 2. sz. udvar-ban, I. emelet. 861

Kovács
 segéd és tanuló felvétetik fizetéssel. Hadházi-ut 11. Magyar. 861

Hentes
 és mészáros tanuló fel-vevő Bakócy, Csapó-u. 99 859

Dollár
 vesz és olcsó kamatu kölcsönt föld, e házra lo-lyósítat. — Felvilágosítás díjmentes. Pataky, Csapó-utca 19. keresztépületben 858

Varró
 leányokat és két szücs segédet felveszek. Klonda szücs, Plac-u. 21. 694

Kocsis
 gyártszolgálat és munká-lyányok felvétetnek. Teleki utca 100. 843

Ó bor
 és új bort veszek, hordót adok hozzá. Hatvan u. 2 588

Tégla-fuvarosokat keres
 az Egyetemi építkezés vállalata Nagyerdő.

Árverés
 Kózkórházban elhaltak után hátrama-radt ruhaneműk f. hó 22-én, szerdán délután 3 órakor megtartandó nyilvános árverésen elfognak adatni.

Figyelem!
 Csaldai körülmények miatt sürgősen eladó százezer lakosnál többet számláló vidéki nagy vá-rospan, egy óriási teleppel ellátott hi-liső menetiúti elsőrangú

modern fürdő
 központi gőzfűtés, villanyvilágítás és minden felszereléssel, úgy, hogy a vétel ár egy része első helyen t. herként esztendőleg maradjhat.

Szakértő ügyes tevékeny embernek kinosos bánya.
 Cím a kiadóban.

Önkéntes árverési hirdetmény.

A tulajdonomat képező, teljesen új háló és ebédlő szoba berendezés együt-tesen vagy külön-külön is, varrógép, pedálos cimbalom, női ruhaneműk, ág-ya és asztal terítők, függönyök, butor-neműk és egyéb háztartási cikkek f. évi szept. hó 23-án délután 3 órakor kezdődő és esetleg 24-én délután 3-kor folytatandó önkéntes árverésen Teleky-utca 45. sz. a. elfognak adatni; az ingó-ságok szeptember 21. és 22-én délután a helyszínen megtekinthetők.

Kocsis Pál.

Felvételek
 varázhoz v. rönök géppel felvételek. V. V. Vargáné, Pécel-utca 6. 905

Trodai
 alkalmazást keres hadi-özvegy több évi gyakor-lattal, esetleg vidékre, je-yzői tro ai állást is elfo-galna. Ajánlatot „22” jel-lőre a kiadóba kér. 956

Elsőrendű
 főzőnő, ki a gasztásban jártas és tanuló lány fel-vétetik, ugyanott szabó berendezés eladó Konyk utca 11. Suba István. 900

Jó
 főzőnő, lehet bejárónő is, azonnalra felvétetik. C m a kiadóban. 904

Egy
 jobb házból való leány virágüzembe felvétetik, a ki a köcsözethez ért előny-ben részesül. „Mimozsa” virágüzlet, Kossuth-utca 11 894

Társat
 keresek korlátlan italmé-rési joggal, illetem van. Timár-utca 12. 901

Egy
 szabász, ki mint a végá-sban gyakorlott, magas fi-zetéssel felvétetik. Teroc-kai cipész, Hadházi-utca 5 89

Keresek
 egy tisztességes, jobb le-ányt háziidőleg elvégzé-sre, keresztény csalá-dhoz, kit családagnak te-kintünk, Isptály ut 3, B. rtha telep. 849

Zsárfoltozó
 asszonyok felvétetnek, Roth, Simonffy-utca 50. sz. 842

Főzőnő
 ki fizetésen 162, két tagu családdhoz kerestetik. — Patakyné Kigyó utca 25. 858

Tuskó
 kitermeléshez munkások azonnal felvétetnek. Tu ul fakitermelő és értékesítő vállalat, Szent Anna utca 29. sz. 847

Ügyes
 kifutó leány felvétetik, cipőgyáruházz, Bika mel-lett. 879

Cipész
 segédek, tanuló, kifutó fiu vagy leány felvétetnek. Nadirán László, Péterfia 61. sz. 885

Varró
 és tanulóleányok, fiu tanuló felvétetnek, Bardon női szabó, Arany János u. 2. sz. 887

Butorozott
 szobát keresek. Kossuth-utca 22. 873

Uradalomba
 keresetlik azonnalra répa átvéző és nőien segéd-tiszt. Pataky, Csapó u ca 19. szám. 872

Czispész
 kézimunkást keresek, Al-mássy, Kossuth utca 13. 883

Mustot
 veszek, hordót kölcsönzők érte ezni lehet délután Poroszlay-ut 10. telefon 273 sz. 261

Keresek
 5-6-15 holdig szántó föld-et megvetlen. Cím a kiadóba. 862

Csizmadia
 segédet keres Erdélyi A. Árpád-ter, Dobó-utca 32. 870

Egy
 nagymunkás és egy gy-a-korított napszabó állandó mu-kára, heti kereset 400 500 kor. felveszek. Sellyei József, Péterfia-utca 42. 863

Eladók.

Eladás.
 Az alant írt cserétek el-adása esetén 4.06 nagy serté hizlalda, 100 da-rab résmér. Ugyancsak rá-gott, hasas és apró ser-téses összesen 26 darab eladó. Ugyancsak 3 zse-bér tengri, 20 mm. krumpli, 10 szeker sült és főzőtör. 2 szeker ten-geri. Mindezek csak együttesen adnak el. Értekezni délután 2-3-ig Cim a kiadóhivatalban. 892

Hálószobák,
 ebédlők, konyhaberende-zés, olcsóbb festett bu-torok eladók. Simonffy-utca 6 8964

Női kosztüm
 és öntöttvas kályha eladó. Péterfia-utca 38., udvarban hátul. 892

Hadházi utóán
 2 hold in jorsági föld el-adó, értekezhetni Péterfia 34. 789

Cserépkályha
 és ócska uszház eladó, Széchenyi-utca 14. kereszt-épület. 782

Egész
 új férfi öltöny és egy eredeti Singer karikahajós varrógép jutányos áron eladó, Arany János-u. 16. szabó műhely 878

Eladó
 házastelkek Nyil-utca, Domba utca, Bauertelep, Barátság, Hatvan-utca-ker-t. — Porcsin Ambrus ügynősközi irodája, Csapó 41. szám. 866

Kaban
 két cserép kályha eladó. Bövöb József kir. her-cog-u. 14. udvarban há-tul. 884

Gardenia
 16 db. 6 méteres 4 x 5 cel os fűszőlő eladó. — Bövöb József Kovács irodája Csapó 8. 886

Tengeri
 morzsoló és daráló alig volt használvá eladó. — Széchenyi-ut 20. 888

Cserépkályha
 és nagy vaskályha és gázhályha eladó. Szé-chenyi-ut 20. 882

Két
 darab 4 karu ezüst gyertyatartó teljesen új eladó 1400 gr. súlyban, grammja 450 K. Ferenc József-ut 23-24. III. em. bírói internátus. 902

Eladó
 Bercesnyu-u. 9. sz. ház. Békéltözhető lakás. 889

Marton Kálmán
 utca 48 számu ház 18000 koronáért eladó. 891

Selyem
 paplan és varrógép el-adó. Eötvös-utca 4. szám, kereszt épület. 890

Egy
 jókárban lévő vaskályha eladó. Bercesnyu-u. 80. 893

Egy
 smoking öltöny eladó. Késes-utca 50. hátul az udvarban. 909

Deszka
 eladó, Ugyancsak 2 sertést hizlálásra elfogadok. — Kut-u 102. 908

Eladó
 egy hálószobaberende-zés, csaknem egészen új, de teleteljesztal nélküli, jutányos áron. Varga-utca 12. szám. 2

Egy
 finom 16 os vadászlezy-ver és két sz p ruha-szerény eladó. Mikló-s-utca 51. K

Eladó
 új ház az egyetem szin-ten az al. 31-es földet egy földajló. Pataky 42. emelet. 841

Eladó
 egy szép lakás 6 ma-laccal Bercesnyu-u. 18. 845

Egy
 szép gyermekes eladó. Cim Bethlen-u. 74. sz. 839

Eladó
 brilliáns juhéval, új 40-es jérfűzős s több ruhanemű. Békés-u. 71. szám. 848

Eladó
 Bánkon 7 hold föld, Bodán 2 hold szőlő, vaskályha, ü. ókád, Mik-lós-u. 7. 846

Eladó
 magyar ebéd 5 teljes gar-nitúra, villany lászterek és olaj fésztfények. Érte-kezni Takács únyképész-nél Egyházkör 3. 854

Eladó
 Monostorpály-ut 28. sz. ház. Van rajta 4 randbell 1-1 egy szobás lakás és pince, 2 lakás mezevél esztén azonnal elfogal-ható. 855

Eladó
 birtokok, hus holdas, hót és 35 holdas, 400 és 1000 holdas. Pataky, Csapó-utca 19. Kereszt-épület. 857

Német-utca
 33. Malvin-utca 38-40. számú házak jutányosan eladó. Értekezni Csapó-utca 23. 853

Eladó
 új tétel berendezés min-csen tisztább alkalmas. Weisz, Erzsébet-utca 50. 864

Garzon
 berendezés, három csipke függöny, fotelék, plüsz-üdvényok, szébbér ág-ya eladó Arany János 36. 850

Javított
 ártányosertes eladó. Budai, Erzsébet-u. 15. 877

Nagyobb
 mennyiségű horganyzott pléh van eladó Geróby-telep, Komáromi-ut 5. sz. 850

A Homokkertben
 az óvodá mellett jó kar-ban lévő két nyilas szőlő és több mársa szép, kézzel szedett faj alma eladó, egy tisztességes ember pedig vicsolőrnek felvétetik. Gróf Vecsey-utca 27. 851

Eladó
 26 méter léckerítés, Pé-terfia 24. 890

Gazdálkodónak
 alkalmas ház Vö demarty utca 9. szám, eladó, he-kéltözhető lakásat. Ér-tekezni lehet Blattner óras üzletében, Kossuth-utca 4. sz. 896

Eladó
 boroshordók, 12.000 tglá egy használt főzőszen ha és 2 nagy fésos ajtó. Vár-u. 8. sz. 875

Eladó
 új há szoba butor, di-ványok, honoserek és mindenféle használt bu-torok állandóan raktá-ron. Ha zást butorok it veszek. Cim Zányo-ya-u. 19. Gröz asztalosná. 883

Eladó
 ebédlő, háló, sza'on di-ványok, honoserek, — konyhaberendezés, leány szoba és olcsó festett bútorok. József kir. her-cog 20. 782